

Sygn. akt VI Gz 315/20

POSTANOWIENIE

Dnia 18 listopada 2020 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Beata Hass – Kloc

Sędziowie: Sędzia Anna Harmata

Sędzia Marta Zalewska (spr.)

protokolant: asyst. sędz. M. C.

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2020 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy w postępowaniu upadłościowym R. B. – osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej

w przedmiocie zażalenia R. B. na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie Wydział V Gospodarczy Sekcja ds. Restrukturyzacyjnych i Upadłościowych z dnia 29 czerwca 2020 r., sygn. akt V GUp 500/19

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie Wydział V Gospodarczy Sekcja ds. Restrukturyzacyjnych i Upadłościowych do ponownego rozpoznania i ewentualnie dalszego prowadzenia.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd umorzył postępowanie upadłościowe upadłej R. B. na podstawie art. 491¹⁰ ust 3 pr. up. w zw. z art. 491⁴ ust 4 pr. up. wskazując, że upadła we wniosku o ogłoszenie upadłości popadła dane niezgodne z prawdą, gdyż w chwili składania wniosku o ogłoszenie upadłości osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej nie była konsumentem, a przedsiębiorcą widniejącym w (...). W ocenie Sądu bez znaczenia pozostawała okoliczność, iż upadła faktycznie nie prowadzi działalności gospodarczej, bowiem z uwagi na fakt, iż nie została ona wykreślona z rejestru, nie posiada zdolności upadłościowej konsumenckiej.

W zażaleniu upadła kwestionowała, by zachodziły wobec niej przesłanki do umorzenia postępowania. Wyjaśniła, że nie prowadzi działalności gospodarczej i nie prowadziła jej w dniu ogłoszenia upadłości, ani też składania wniosku. Wskazywała, iż nie pamiętała, że w rejestrze może jeszcze widnieć niewykreślony wpis dawnej działalności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie było zasadne.

W niniejszej sprawie Sąd I instancji zaniechał zbadania kluczowej okoliczności, która decydować miała o umorzeniu postępowania na podstawie art. art. 491¹⁰ ust 3 pr. up. w zw. z art. 491⁴ ust 4 pr. up., a mianowicie, czy upadła faktycznie podała nieprawdziwe informacje we wniosku, tj. wg oświadczenia syndyka (pismo z dnia 16.12.2019r.) poprzez figurowania w rejestrze (...) jako status Aktywny prowadzi działalność gospodarczą, a zatem jest przedsiębiorcą, co wykluczać ma ogłoszenie upadłości konsumenckiej. Po pierwsze nie sposób doszukać się we wniosku o ogłoszenie upadłości takich informacji, że upadła ma, czy też nie ma statusu przedsiębiorcy. We wniosku bowiem podała

tylko informacje określone przepisem art. 491².4 pu. Ponadto wbrew ocenie sądu I instancji zgodnie z art. 491¹ pu upadłość konsumencką ogłasza się względem osób fizycznych, których nie można ogłosić upadłości zgodnie z art. 5-9b. Te ostatnie zaś przepisy dotyczą ogłoszenia upadłości wobec „przedsiębiorców”. Zgodnie zaś z art. 5.1 pu upadłość ogłasza się wobec przedsiębiorców w rozumieniu Ustawy Kodeks cywilny. Ten zaś w art. 43¹ kc definiując pojęcie przedsiębiorcy nie wymaga, by osoba taka była zarejestrowana w (...) (taki wpis nie ma charakteru konstytutywnego), lecz by faktycznie prowadziła działalność gospodarczą. A contrario oznacza to, iż można ogłosić upadłość konsumencką względem osoby fizycznej wpisanej do (...), która jednak tej działalności faktycznie nie prowadzi. W wydanym orzeczeniu SR poprzestał tylko na informacji wynikającej z (...), w której na dzień składania wniosku upadła figurowała jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą od 2.01.2006 r. ze statusem: Aktywny, co nie jest tożsame z faktem, że faktycznie tą działalność prowadzi. Upadła w odpowiedzi na informację syndyka (k. 27) wyjaśniła (k.47), że od dawna działalności gospodarczej nie prowadzi, nie dokonywała żadnych czynności z tego tytułu, nie osiągała przychodów. W kolejnym piśmie z dnia 05.03.2020 r. (k.55) Syndyk poinformował Sąd, że aktualnie upadła pozostaje wykreślona z rejestru (...). Faktycznie została zaś wykreślona 19.12.2019r., a więc już w toku postępowania upadłościowego i po dacie pierwszego pisma syndyka o możliwości wystąpienia przesłanek z art. 491.10.3 pu.

Zgodzić należy się zatem ze skarżącą, że wpis do właściwego rejestru przedsiębiorców lub jego brak nie przesądza o statusie przedsiębiorcy. W przypadku osoby fizycznej może zdarzyć się tak, że faktycznie prowadzi ona działalność gospodarczą bez rejestracji i wówczas osobie takiej należy przyznać status przedsiębiorcy. I odwrotnie – jeśli dana osoba fizyczna jest wpisana do rejestru przedsiębiorców, a faktycznie nie prowadzi działalności gospodarczej, wtedy nie przysługuje jej zdolność upadłościowa przynależna przedsiębiorcom. Przyjąć więc należy, że przymiot przedsiębiorcy zatem nie wynika per se z faktu rejestracji w rejestrze.

Jeśli chodzi o upadłą R. B., w sposób niewątpliwy nie posiada ona zaległości ZUS, a z deklaracji podatkowych nie osiągała ona dochodów z zarejestrowanej działalności gospodarczej, również analiza zadłużenia zgłoszonego do postępowania upadłościowego wskazuje, iż nie ma ono związku z działalnością gospodarczą pozwanej, co może pośrednio wskazywać, iż nie prowadzi ona działalności gospodarczej. Zbadania wymagało zatem twierdzenie upadłej, czy faktycznie nie osiągała przychodów z zarejestrowanej działalności, co można było i należało ustalić na podst. otrzymanych przez syndyka deklaracji podatkowych (załączniki do pisma Naczelnika US z dnia 11.12.2019r k. 28, których to załączników syndyk do akt nie dołączył). Tym niemniej z treści tego pisma wynika, iż w badanym okresie ostatnich 5 lat upadła odprowadzała podatek dochodowy jedynie z umowy o pracę, co uwiarygodnia twierdzenia upadłej, iż faktycznie nie prowadzi od wielu lat działalności gospodarczej, nie posiada także majątku związanego z jej prowadzeniem ani (według jej wyjaśnień) zadłużenia wynikającego z prowadzenia takiej działalności. Okoliczności te jednak powinien sąd jednoznacznie ustalić i ocenić, a w razie ustalenia przez sąd, iż upadła tę działalność prowadziła na datę złożenia wniosku o upadłość (na co wskazywać może treść deklaracji podatkowych PIT 28 o uzyskiwaniu przychodów) również przez pryzmat treści art. 491⁴.4, tj. czy we wniosku dłużniczka podała nieprawdziwe dane przez sam fakt, iż złożyła wniosek o upadłość konsumencką (w doktrynie sporne jest, czy wniosek taki podlega oddaleniu wobec niespełnienia kryterium upadłości konsumenckiej, czy uwzględnieniu ale na podst. przepisów o upadłości przedsiębiorcy czy też odrzuceniu na brak zdolności upadłościowej konsumenckiej) oraz przez pryzmat tego przepisu in fine (istotność niezgodności oraz zasady słuszności i względy humanitarne). Wobec braku tych ustaleń i oceny prawnej przez SR sąd odwoławczy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. w zw. z art. 35 pr. up. uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Przy ponownym badaniu sprawy Sąd Rejonowy winien wyjaśnić, czy w świetle twierdzeń i dowodów przedstawionych przez upadłą oraz Syndyka, po uzupełnieniu materiału dowodowego o m.in. stosowne dokumenty podatkowe i ZUS, rzeczywiście spełnione zostały przesłanki do umorzenia postępowania upadłościowego w powyżej nakreślonym kontekście art. 491⁴.4 w zw. z art. 491¹⁰.3 pu podania we wniosku „nieprawdziwych danych” odnośnie statusu upadłej jako przedsiębiorcy, a w przypadku odpowiedzi twierdzącej ocenę, czy z uwagi na faktyczne obecnie zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej (o ile sąd to ustali) i ostateczne wykreślenie tej działalności w chwili

obecnej „dane nieprawdziwe” są nieistotne lub przeprowadzenie postępowania upadłościowego konsumenckiego jest uzasadnione względami humanitaryzmu lub słuszności.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)